

Warszawa, dnia 04-05-2021 r.

**Ministerstwo
Klimatu i Środowiska
Podsekretarz Stanu**

Adam Guibourgé-Czetwertyński

DFE-WKF.050.8.2021.DM
1552054.5180357.4158759

**Pan
Tomasz Grodzki**
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na oświadczenie złożone przez senatora Stanisława Gawłowskiego na 22. posiedzeniu Senatu w dniu 25 marca 2021 r., przekazane pismem z dnia 30 marca br. o sygn. BPS/043-22-917/21, poniżej przedstawiam informacje o realizowanych oraz planowanych do realizacji w 2021 roku inicjatywach, służących wsparciu inwestycji z zakresu wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, w tym systemów fotowoltaicznych.

Na wstępie należy wskazać, że wspieranie nisko- i zeroemisyjnej transformacji polskiej gospodarki jest jednym z priorytetów Rządu Rzeczypospolitej Polskiej. Rozwój odnawialnych źródeł energii (OZE) stanowi istotny element budowy zrównoważonej polityki klimatyczno-energetycznej Polski. W tym kontekście, zgodnie z danymi Agencji Rynku Energii, w styczniu br. moc zainstalowana w instalacjach odnawialnych źródeł energii, służących do wytwarzania energii elektrycznej w Polsce wyniosła niemal 12,7 GW. Najbardziej dynamiczny przyrost obserwowany jest w przypadku instalacji wykorzystujących energię promieniowania słonecznego (PV), których łączna moc zainstalowana wyniosła 4 115,2 MW (wzrost o 250,3% rok do roku). W efekcie, PV jest drugą, po energetyce wiatrowej, największą technologią OZE w systemie elektroenergetycznym. Zgodnie z założeniami dokumentów rządowych, takich jak *Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030* oraz *Polityka energetyczna Polski do 2040 r.* moc osiągalna w instalacjach PV będzie sukcesywnie wzrastać, osiągając do roku 2040 pierwsze miejsce wśród wszystkich źródeł energii w Polsce (moc zainstalowana).

Odnosząc się do pytań zawartych w oświadczeniu Pana Senatora, informuję, że w ramach środków krajowych funkcjonują Programy Priorytetowe Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dalej: „NFOŚiGW”, „Fundusz”), wspierające szeroki wachlarz przedsięwzięć polegających na pozyskiwaniu energii z odnawialnych źródeł energii, skierowane zarówno do osób fizycznych, jak i rolników czy przedsiębiorców.

Wśród inicjatyw z zakresu rozwoju energetyki odnawialnej unikatowy w skali kraju instrument stanowi realizowany od sierpnia 2019 roku program priorytetowy „Mój prąd”, dedykowany wsparciu segmentu mikroinstalacji fotowoltaicznych u prosumentów. Program ma na celu rozwój rozproszonej energetyki prosumenckiej, co przekłada się na poprawę jakości powietrza w Polsce. Do chwili obecnej przeprowadzone zostały dwa nabory, w ramach których z bezzwrotnej dopłaty w wysokości do 5 000 zł skorzystały osoby fizyczne, które są właścicielem nowej instalacji o maksymalnej mocy do 10 kWp oraz wytwarzają energię elektryczną na własne potrzeby.

W związku dużym zainteresowaniem dofinansowaniami, przekładającym się na liczbę złożonych wniosków i koniecznością przedwczesnego zakończenia drugiego naboru, wynikającą z wyczerpaniem alokacji, Ministerstwo Klimatu i Środowiska wraz z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej prowadzą intensywne prace nad nową wersją programu „Mój prąd”. Po zakończeniu powyższych prac planowane jest ogłoszenie kolejnej edycji Programu. Uruchomienie nowego naboru wniosków planowane jest na 1 lipca 2021 r., z zastrzeżeniem, iż termin ten może w wyjątkowej sytuacji ulec zmianie.

Na obecnym etapie można stwierdzić, że podstawowe założenia Programu zostaną podtrzymane, a zatem beneficjentami będą osoby fizyczne a formą dofinansowania pozostanie dotacja. Przewidywany termin rozpoczęcia okresu kwalifikowalności poniesionych kosztów to 1 lutego 2020 r. Informuję również, że w nowej odsłonie programu „Mój prąd” rozważa się objęcie dofinansowaniem elementów autokonsumpcji wyprodukowanej energii elektrycznej z instalacji PV, m.in. punkty ładowania dla samochodów elektrycznych, magazynowania ciepła/chłodu czy inteligentne systemy zarządzania energią.

Ostateczna wersja programu „Mój prąd” oraz ogłoszenie o naborze zostanie opublikowane na oficjalnej stronie internetowej Programu www.mojprad.gov.pl, jak również na stronach Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Kolejnym instrumentem wsparcia ze środków Funduszu skierowanym do osób fizycznych, jest funkcjonujący od września 2018 r. program „Czyste powietrze”, który ma na celu poprawę efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery z jednorodzinnych budynków mieszkalnych. W ramach Programu, przede wszystkim można uzyskać dotację na wymianę nieefektywnych źródeł ciepła oraz przedsięwzięcia z zakresu termomodernizacji, takie jak ocieplenie ścian i dachów budynków, wymiana drzwi zewnętrznych i okien, bądź też instalacja wentylacji z odzyskiem ciepła. Jednym z przedsięwzięć dodatkowych, o dofinansowanie których można ubiegać się w ramach Programu jest także zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej.

Obowiązująca od 15 maja 2020 r. wersja programu „Czyste powietrze” wprowadziła podział na dwie grupy beneficjentów, w zależności od poziomu dochodów. Pierwszą z nich są osoby o dochodzie rocznym wnioskodawcy nieprzekraczającym 100 000 zł, którzy są uprawnieni do podstawowego poziomu dofinansowania. W przypadku, gdy przeciętny miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego nie przekracza kwoty 1400zł w gospodarstwie wieloosobowym i 1960zł w gospodarstwie jednoosobowym, Wnioskodawca uprawniony jest do podwyższonego poziomu dofinansowania. Wprowadzenie podziału Beneficjentów stanowi dla osób o niższych dochodach szansę na dotację do 60% poniesionych kosztów realizacji inwestycji.

Budżet Programu, którego realizację przewidziano na lata 2018-2029 wynosi ok. 103 mld zł. Kwota dofinansowania ze środków programu „Czyste powietrze” zależy również od zakresu prowadzonych prac i może wynieść do 20 tys. zł w podstawowej wersji i aż do 32 tys. zł dla osób mniej zamożnych. Wysokość dotacji na przedsięwzięcie z zakresu systemów fotowoltaicznych dla obydwu grup wynosi do 5 000 zł i nie więcej niż 50% faktycznie poniesionych kosztów.

Od 2019 roku realizowany jest, skierowany do przedsiębiorstw, program „Energia Plus”, którego celem jest zmniejszenie negatywnego oddziaływania przedsiębiorstw na środowisko, głównie w zakresie zmniejszenia lub uniknięcia szkodliwych emisji do atmosfery, związanych ze źródłami spalania paliw. Zakres przedsięwzięć objętych dofinansowaniem obejmuje również inwestycje mające na celu poprawę efektywności energetycznej, poprzez zmiany technologiczne w istniejących obiektach, instalacjach i urządzeniach technicznych. W ramach programu wspierane są przedsięwzięcia polegające, m.in. na budowie, rozbudowie lub modernizacji istniejących instalacji produkcyjnych lub urządzeń przemysłowych, prowadzące do zmniejszania zużycia surowców pierwotnych (w ramach własnych ciągów produkcyjnych), w tym poprzez zastąpienie ich surowcami wtórnymi, odpadami lub prowadzące do zmniejszenia ilości wytwarzanych odpadów. Beneficjenci programu „Energia Plus” mogą również ubiegać się o dofinansowanie do systemów fotowoltaicznych i innych instalacji odnawialnych źródeł energii, takich jak pompy ciepła czy turbiny wiatrowe, kolektory słoneczne oraz małe elektrownie wodne. Dodatkowo wnioskodawcy mogą starać się o dofinansowanie do magazynu energii, zintegrowanego ze źródłem energii realizowanym w ramach Programu.

Całkowity budżet programu „Energia Plus” na lata 2019-2025 wynosi 4 mld zł. Obecny nabór wniosków w ramach Programu rozpoczął się 1 października 2020 r. i potrwa do 17 grudnia 2021 r. lub do wyczerpania alokacji środków. Dofinansowanie może być udzielone zarówno w formie pożyczki, jak i dotacji. Budżet przewidziany na bieżący nabór wynosi 1 264 286 978,50 zł dla form zwrotnych i 49 772 500,00 złotych na potrzeby dotacji.

Intensywność dofinansowania w formie zwrotnej wynosi do 85% kosztów kwalifikowanych, przy czym możliwa do uzyskania kwota wynosi od 0,5 mln zł do 300 mln zł. Pożyczki udziela się na warunkach preferencyjnych: WIBOR 3M + 50 pb, nie mniej niż 1,5 % w skali roku na okres nie dłuższy niż 15 lat liczony od daty planowanej wypłaty pierwszej transzy. Ta forma wsparcia może być częściowo umorzona w wysokości do 10% wypłaconej kwoty pożyczki, lecz nie więcej niż 1 mln zł. Dofinansowanie w formie dotacji wynosi do 50% kosztów kwalifikowanych i dotyczy przedsięwzięć wykorzystujących do produkcji energii elektrycznej technologię Organic Ranking Cycle.

Kolejnym programem priorytetowym, o którym należy wspomnieć w kontekście energetyki odnawialnej jest „Agroenergia – dofinansowanie do odnawialnych źródeł energii dla sektora rolniczego”, realizowany od 2019 r. Aktualnie prowadzone są prace nad uruchomieniem nowego naboru wniosków, planowanego na czerwiec bieżącego roku.

W ramach Programu rolnicy mogą ubiegać się o środki na przedsięwzięcia polegające na zakupie i montażu instalacji fotowoltaicznych, wiatrowych i pomp ciepła o mocy w przedziale 10 kW - 50 kW, instalacji hybrydowej, tj.: systemu fotowoltaicznego wraz z pompą ciepła lub elektrowni wiatrowej wraz z pompą ciepła, sprzężonych w jeden układ, służących zaspokajaniu własnych potrzeb energetycznych Wnioskodawcy w miejscu prowadzenia działalności rolniczej, jak również na zakup i montaż towarzyszących magazynów energii. Na przedsięwzięcia z zakresu fotowoltaiki można uzyskać wsparcie w postaci dotacji, której wysokość zależy od mocy instalacji i wynosi maksymalnie 20% jednak nie więcej niż 15 000 zł dla instalacji o mocy od 10 do 30 kW. W przypadku instalacji o mocy powyżej 30 kW do 50 kW maksymalny poziom dofinansowania wynosi 13% jednak nie więcej niż 25 000 zł. Dodatkowo, dla przedsięwzięć hybrydowych przewidziano bonus 10 000 zł. Dofinansowanie dla towarzyszących magazynów energii w formie dotacji wynosi do 20% kosztów kwalifikowanych, przy czym koszt kwalifikowany nie może wynosić więcej niż 50% kosztów źródła wytwarzania energii.

W Programie przewidziano również środki na biogazownie rolnicze o mocy nie większej niż 500 kW wraz z towarzyszącą instalacją wytwarzania biogazu rolniczego, elektrownie wodne o mocy nie większej niż 500 kW oraz towarzyszące im magazyny energii. Wsparcie na tego typu przedsięwzięć udzielane jest w formie pożyczki w wysokości do 100% kosztów kwalifikowanych, określonych w Programie lub w formie dotacji nieprzekraczającej 50% kosztów i zależnej od mocy zastosowanej instalacji. Maksymalna kwota dotacji wynosi 1 800 000 zł dla instalacji o mocy do 150 kW, 2 200 000 zł dla instalacji o mocy w przedziale 150 – 300 kW oraz 2 500 000 zł dla instalacji o mocy w przedziale 300 – 500 kW. Dla towarzyszących magazynów energii przewidziano dofinansowanie w formie dotacji do 20% kosztów kwalifikowanych.

Budżet przewidziany na realizację celów Programu „Agroenergia” został określony na 200 mln zł, z czego dla bezzwrotnych form dofinansowania środki wynoszą do 153,4 mln zł, a dla zwrotnych form dofinansowania do 46,6 mln zł. W ramach planowanego naboru wniosków Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej będzie dysponować środkami w wysokości 149 mln zł.

Środki na przedsięwzięcia z zakresu instalacji fotowoltaicznych zostały również przewidziane w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, realizowanym ze środków unijnych, dla których Ministerstwo Klimatu i Środowiska pełni rolę Instytucji Pośredniczącej.

W ramach Poddziałania 1.1.1 „Wspieranie inwestycji dotyczących wytwarzania energii z odnawialnych źródeł wraz z podłączeniem tych źródeł do sieci dystrybucyjnej/przesyłowej” Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 od 31 marca do 28 maja 2021 r. prowadzony jest nabór wniosków w ramach konkursu nr POIS.01.01.01-IW.03-00-007/21 - *Wybór projektów do dofinansowania w zakresie wytwarzania energii elektrycznej w instalacjach wykorzystujących energię promieniowania słonecznego (powyżej 2 MWe).*

Beneficjentami środków mogą być przedsiębiorcy – wytwórcy energii z odnawialnych źródeł energii (forma prawna – kod 115, kod 116, kod 117, kod 118, kod 019, kod 120, kod 121, kod 023, kod 124, kod 140). Wsparcia udziela się zarówno na budowę nowych, jak i na przebudowę istniejącej instalacji skutkującej zwiększeniem mocy zainstalowanej jednostek wytwarzania energii wykorzystujących energię promieniowania słonecznego (powyżej 2 MWe).

Na dofinansowanie projektów w przedmiotowym konkursie przeznaczono 80 mln zł z wyodrębnieniem oddzielnej koperty w wysokości 30 mln wyłącznie na realizację inwestycji na terenie województwa śląskiego. Dofinansowanie udzielane jest w formie pomocy zwrotnej. Maksymalny poziom dofinansowania UE w wydatkach kwalifikowalnych na poziomie projektu jest ustalany zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej, jednak nie więcej niż 85%. Dodatkowo, łączna wartość pomocy publicznej (ze wszystkich źródeł) dla jednego przedsiębiorcy na jeden projekt nie może przekraczać 15 mln euro.

Mając na względzie istotę wdrażania technologii opartych na odnawialnych źródłach energii, w tym instalacji wykorzystujących energię promieniowania słonecznego, pragnę zapewnić, że wsparcie inwestycji z tego zakresu będzie kontynuowane zarówno ze środków krajowych, jak i ze środków Unii Europejskiej, w tym Europejskiego Instrumentu na Rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności, Polityki Spójności 2021-2027 czy przychodów ze sprzedaży uprawnień do emisji w ramach Funduszu Modernizacyjnego.

Z poważaniem

Adam Guibourgé-Czetwertyński
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów